

## YARGITAY

### 21. HUKUK DAİRESİ

Esas No. 2013/12574

Karar No. 2014/1506

Tarihi: 26.06.2014

İlgili Kanun / Madde

5510 S. SGK/53

#### • ÇAKIŞAN SİGORTALILIK

**ÖZETİ.** "Çalışan sigortalılık sorununu" gerek 506 Sayılı Sosyal Sigortalar Kanunu ve gerekse 1479 sayılı Bağ-Kur Kanunu birbirlerine paralel düzenlemeler ile bir sigortalının aynı anda birden fazla sosyal güvenlik kurumuna tabi olmasını yasaklayıp sigortalının önceden başlayıp devam edegelen sigortalılığına geçerlik tanıyarak çözüme ulaştırmaya çalışmışlardır. Yasal sistemimize göre bir kimsenin Sosyal Sigortalar Kurumu kapsamına girebilmesi için hizmet akdine tabi bir işte çalışması yanında başka bir sosyal güvenlik kurumu kapsamında bulunmaması gerekir. 506 sayılı Yasanın 3. maddesinin I. ( F ) bendinde "Kanunla kurulu emekli sandıklarına aidat ödemekte olanların" ( K ) bendinde ise, "Herhangi bir işverene hizmet akdiyle bağlı olmaksızın kendi nam ve hesabına çalışanların" sigortalı sayılmayacağı" belirtilmiştir. Aynı şekilde 1479 Sayılı Bağ-Kur Kanunu'nun 24. maddesinin I. ve II. Fıkralarında da bir kimsenin Bağ-Kur kapsamına girebilmesi için kendi adına bağımsız çalışıp kazanç sağlaması yanında, başkaca sosyal güvenlik kurumu kapsamında bulunmaması koşulu getirilmiştir. Bütün bu açıklamalardan anlaşılacağı üzere, sosyal güvenlik sistemimizde çifte sigortalılık mümkün olmayıp, önceden başlayıp devam edegelen sigortalılığa geçerlik tanınmaktadır (29.06.2005 gün ve 2005/21-389E, 2005/430K Sayılı Yargıtay Hukuk Genel Kurulu Kararı da aynı yöndedir.).

1.10.2008 tarihinde yürürlüğe giren 5510 sayılı yasanın 53/1 maddesinde "Sigortalının, 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (a), (b) ve (c) bentlerinde yer alan sigortalılık nedenlerinden birden fazlasına aynı anda tâbi olmasını gerektirecek şekilde çalışması halinde; öncelikle (c) bendi kapsamında, (c) bendi kapsamında çalışması yoksa ilk önce başlayan sigortalılık ilişkisi esas alınarak sigortalı sayılacağı" bildirilmiştir. 3.2.2011 tarihli 6111 Sayılı Yasanın 33. maddesi ile değiştirilen ve 01.03.2011 tarihinde yürürlüğe giren 5510 Sayılı Yasanın sigortalılık hallerinin birleşmesi başlıklı 53/1. maddesinde ise "Sigortalının, 4. maddenin birinci fıkrasının (a), (b) ve (c) bentlerinde yer alan sigortalılık hallerinden birden fazlasına aynı anda tabi olmasını gerektirecek şekilde çalışması halinde, öncelikle aynı maddenin birinci fıkrasının (c) bendi kapsamında, (a) ve (b) bentlerinde yer alan

sigortalılık statülerine tabi olacak şekilde Kanun kapsamına girmesi halinde ise aynı maddenin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında sigortalı sayılacağı" belirtilmiş ve aynı yasanın Geçici 33. maddesinde ise "Kanunun 53 üncü maddesinin birinci fıkrasında bu maddenin yürürlük tarihi itibarıyla yapılan değişiklikler, bu değişikliklerin yürürlüğe girdiği tarihten öncesi için uygulanmaz" hükmü getirilmiştir

Davacı, 01/04/2012 tarihinden itibaren yaşlılık aylığı almaya hak kazandığının tespitine karar verilmesini istemiştir.

Mahkeme ilamında belirtildiği şekilde, isteğin kabulüne karar vermiştir.

Hükmün davalı vekili tarafından temyiz edilmesi üzerine temyiz isteğinin süresinde olduğu anlaşıldıktan ve Tetkik Hakimi Sultan Köse tarafından düzenlenen raporla dosyadaki kağıtlar okunduktan sonra işin gereği düşünüldü ve aşağıdaki karar tesbit edildi.

Dava, davacının 20.6.2008 tarihinden itibaren 1479 sayılı Yasa'ya tabi bağ-kur sigortalılığının iptali ile bu dönemde 506 sayılı Yasaya tabi sigortalılığının geçerli olduğunun tespiti ve 1.4.2011 tarihinden itibaren 506 sayılı Yasa kapsamında yaşlılık aylığı bağlanması istemine ilişkindir.

Mahkemece, davanın kabulü ile, hükümde yazılı şekilde karar verilmiştir.

Uyuşmazlık 20.6.2008 tarihinden sonraki Bağ-Kur Sigortalılığı ile birlikte 23.6.2008-20.3.2012 tarih aralığındaki aralıklı SSK'na tabi hizmet akdine dayalı çalışmalar sonucundaki sigortalılıkların çıkışmasında toplanmaktadır.

"Çakışan sigortalılık sorununu" gerek 506 Sayılı Sosyal Sigortalar Kanunu ve gerekse 1479 sayılı Bağ-Kur Kanunu birbirlerine paralel düzenlemeler ile bir sigortalının aynı anda birden fazla sosyal güvenlik kurumuna tabi olmasını yasaklayıp sigortalının önceden başlayıp devam edegelen sigortalılığına geçerlik tanıyarak çözüme ulaştırmaya çalışmışlardır. Yasal sistemimize göre bir kimsenin Sosyal Sigortalar Kurumu kapsamına girebilmesi için hizmet akdine tabi bir işte çalışması yanında başka bir sosyal güvenlik kurumu kapsamında bulunmaması gerekir. 506 sayılı Yasanın 3. maddesinin I. ( F ) bendinde "Kanunla kurulu emekli sandıklarına aidat ödemekte olanların" ( K ) bendinde ise, "Herhangi bir işverene hizmet akdiyle bağlı olmaksızın kendi nam ve hesabına çalışanların" sigortalı sayılmayacağı" belirtilmiştir. Aynı şekilde 1479 Sayılı Bağ-Kur Kanunu'nun 24. maddesinin I. ve II. Fıkralarında da bir kimsenin Bağ-Kur kapsamına girebilmesi için kendi adına bağımsız çalışıp kazanç sağlaması yanında, başkaca sosyal güvenlik kurumu kapsamında bulunmaması koşulu getirilmiştir. Bütün bu açıklamalardan anlaşılabileceği üzere, sosyal güvenlik sistemimizde çifte sigortalılık mümkün olmayıp, önceden başlayıp devam edegelen sigortalılığa geçerlik tanınmaktadır (29.06.2005 gün ve 2005/21-389E, 2005/430K Sayılı Yargıtay Hukuk Genel Kurulu Kararı da aynı yöndedir.).

1.10.2008 tarihinde yürürlüğe giren 5510 sayılı yasanın 53/1 maddesinde "Sigortalının, 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (a), (b) ve (c) bentlerinde yer alan sigortalılık nedenlerinden birden fazlasına aynı anda tâbi olmasını gerektirecek şekilde çalışması halinde; öncelikle (c) bendi kapsamında, (c) bendi kapsamında çalışması yoksa ilk önce başlayan sigortalılık ilişkisi esas alınarak sigortalı sayılacağı" bildirilmiştir. 3.2.2011 tarihli 6111 Sayılı Yasanın 33. maddesi ile değiştirilen ve 01.03.2011 tarihinde yürürlüğe giren 5510 Sayılı Yasanın sigortalılık hallerinin birleşmesi başlıklı 53/1. maddesinde ise "Sigortalının, 4. maddenin birinci fıkrasının (a), (b) ve (c) bentlerinde yer alan sigortalılık hallerinden birden fazlasına aynı anda tabi olmasını gerektirecek şekilde çalışması halinde, öncelikle aynı maddenin birinci fıkrasının (c) bendi kapsamında, (a) ve (b) bentlerinde yer alan sigortalılık statülerine tabi olacak şekilde Kanun kapsamına girmesi halinde ise aynı maddenin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında sigortalı sayılacağı" belirtilmiş ve aynı yasanın Geçici 33. maddesinde ise "Kanunun 53 üncü maddesinin birinci fıkrasında bu maddenin yürürlük tarihi itibarıyla yapılan değişiklikler, bu değişikliklerin yürürlüğe girdiği tarihten öncesi için uygulanmaz" hükmü getirilmiştir.

Görüldüğü üzere kanunların derhal uygulanması ilkesinin olmasına rağmen aynı yasanın Geçici 33. Maddesiyle 01.03.2011 tarihli, 5510 sayılı Yasanın 53. üncü maddesinin birinci fıkrasında bu maddenin yürürlük tarihi itibarıyla yapılan değişikliklerin, bu değişikliklerin yürürlüğe girdiği tarihten öncesi için uygulanmayacağı hükmü getirilmiştir

Somut olayda, mevcut yasal düzenlemelere göre değerlendirme yapılmaksızın yazılı şekilde hatalı değerlendirme sonucu hüküm kurulmuş olması usul ve yasaya aykırı olup bozma nedenidir.

O halde, davalı kurumun bu yönleri amaçlayan temyiz itirazları kabul edilmeli ve hüküm bozulmalıdır.

**SONUÇ :** Hükümün yukarıda açıklanan nedenlerle BOZULMASINA, 26.06.2014 gününde oybirliğiyle karar verildi.